SERENA BURDICKOVÁ

metafora

NAJDEŠ MĚ V HAVANĚ

Strhující příběh
matky a dcery a jednoho příliš draze
zaplaceného amerického snu.

Kuba 1936. Devítiletá Estelita poprvé zpívá v zakouřeném nočním klubu v Havaně. Obdiv obecenstva a světla reflektorů se od té chvíle stávají jediným pokladem, který jí nikdo nemůže vzít. Z Havany zamíří do New Yorku a poté do Hollywoodu. Nezlomí ji revoluce, která uvrhne její rodinu do chudoby, ani vrtkavý svět filmu, kde si její bývalí a budoucí manželé podávají dveře.

Uběhne třicet let. Estelitinu dceru Ninu zastihne matčina předčasná a záhadná smrt nepřipravenou. Sotva dospělá dívka si ve svém žalu vybavuje řadu bolestných vzpomínek na společný život a postupně začíná chápat, co všechno musela její matka obětovat touze po naplnění svého amerického snu.

Román v dopisech *Najdeš mě v Havaně* vychází převážně ze skutečných událostí a z exkluzivních rozhovorů, jež autorce poskytla Estelitina dcera. Dva nezaměnitelné a rozdílné ženské hlasy autorka splétá do jediného mimořádného příběhu, jenž vypráví nejen o nezlomném poutu mezi matkou a dcerou, ale i o obtížné cestě k sebepoznání.

„Působivý, palčivý a poutavý příběh života kubánské herečky Estelity Rodriguezové. Burdicková dovedně spřádá dojemné vyprávění o vzestupu a pádu jedné hvězdy. Hluboce dojímavá tragédie.“

– Publisher's Weekly

Serena Burdicková

NAJDEŠ MĚ V HAVANĚ

Přeložila Věra Kotábová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude ***trestně stíháno****.*

Tato kniha je smyšlená. Jména, postavy, místa i události jsou buďto výplodem autorčiny fantazie, nebo jsou využity fiktivně. Jakákoli podobnost s reálnými osobami živými či mrtvými, s obchodními společnostmi, událostmi či místy je čistě náhodná.

Find Me In Havana © 2021 Serena Burdick
Published by Park Row Books
Translation © Věra Kotábová, 2021
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-581-4 ePub)
ISBN 978-80-7625-580-7 (pdf)
ISBN 978-80-7625-206-6 (print)

Pro Ninu

Jedna

Big Sur, 1966

ÚTESY

Matko,
v srpnu útesy Big Sur praskají suchem. Tráva úplně uschne, až zezlátne jako jantar a šustí pod nohama. Chřestýši číhají na kořist. Tlustí brouci vydávají různé zvuky a banánoví slimáci hynou. Vzduch je prosycený vůní eukalyptu. Jeho štíhlé listy vystýlají cestičky v kaňonech. Po úbočích hor se šplhá škumpa. Teď není období citroníků ani smaragdově zbarvených kopců, ani ostrého slunce. Pozdní léto je na pobřeží obdobím hustých mlh, z nichž až stydnou kosti.

Stojím ve vydlážděném patiu Nepenthe. Okna restaurace mě ještě zalévají světlem, ale z údolí už stoupá šedá mlha a halí útesy. Taky by se ti tu líbilo. Jenže my jsme si, mami, nikdy na zdejší pobřeží nevyjely. Nikdy jsme neměly tu možnost. Zavírám oči a pomalu mě začíná pohlcovat mlha, vlhká a měkká jako šepot. Pode mnou se o útes tříští příboj. Na nohách cítím pohyb mořských vln a představuju si, jak přes nízkou kamennou zídku vstupuju do vody a rozpřahuju ruce. Oceán mě uchopí, osvobodí, vyprázdní mé tělo a jako prázdnou skořápkou jím smýkne na břeh.

Potřebuju ulitu. Hroší kůži. Nějakou bariéru proti světu, v němž tě postrádám.

Jak to, že jsi odešla? Už tu není maminka. Ani manželka. Ani filmová herečka. Ani zpěvačka. Zbyly mi jen fotky a filmy, v nichž vlníš boky a děláš legrační obličeje, ale nemůžu se tě dotknout, necítím tvoji vůni, ani si s touhle tvojí dvourozměrnou verzí nemůžu popovídat.

Chci vysvětlení.

Vzpomínky mám v sobě hluboce zakořeněné, neustále se vynořují, vzkvétají, obrůstají trny, jsou krásné i drsné, ale pravda zůstává skrytá a mně se vybavuje jen obraz podlahy v koupelně a tíha tvého těla v mém náručí.

Nechci, aby tohle byla naše poslední společná vzpomínka.

Otevřu oči, zhluboka se nadechnu a nechám vlhký chlad, aby mi osvěžil jazyk. Vedle v krbu plápolá oheň a ze strany mi zahřívá jednu nohu. Totéž cítívám u venkovních ohňů, kde mi současně jedna strana těla žhne a druhá mrzne. Mám na sobě krátkou sukni, bílé tenisky a přiléhavý úpletový svetřík. Hosté, filmové hvězdy i bohémští umělci už odešli. Herečky v kožešinách a flitrech i umělci v neformálním pomačkaném oblečení ověšení korálky se toužili blýsknout originalitou. Ani jedněm se to nezdařilo.

„Nino?“ Při zvuku hlasu provozního sebou trhnu. Stojí ve dveřích do patia a leští skleničku. „Už tu máš odvoz.“

Dívá se na mě laskavě, ale nezúčastněně. Nic o mně neví. Na zádech cítím žár ohně a uvažuji, jaká zima asi bude v dutině sekvoje, kde přespávám.

„Jen ještě setřu stoly,“ otálím. Nechci odjet ani o chvíli dřív, protože vím, že ve stromě budu čelit nočnímu chladu a útokům hmyzu.

Provozní je štíhlý a rázný muž, který vypadá, že od narození dýchá oceánský vzduch. „Už je pozdě,“ usměje se. „Jen jeď hezky domů. Já se o ty stoly postarám.“

Vycházím z restaurace. Chodníček vydlážděný kameny je vlhký a kluzký. Vytahuji z tašky panenku a sevřu ji pod

paží. Má látkové šatičky, hlavu z plastu a modré mrkací oči, které se otevírají a zavírají, když jí zahýbu. Hlava je posetá černými dírkami, z nichž původně splývaly pečlivě nakadeřené vlasy. Na břiše má už od doby, kdy jsem ji rozřízla a vyndala z ní vycpávku, jizvě podobný řez, který teď drží pohromadě zavírací špendlík.

Bret na mě čeká ve svém mátově zeleném volvu. Motor běží. Bret kouří a neobtěžuje se otevřít mi dveře. Vklouznu na sedadlo spolujezdce a on se ke mně nakloní a vtiskne mi vlhký polibek. Rukou mi zezadu přidržuje hlavu, jako by to bylo něco zvlášť romantického. Jeho jazyk chutná po kouři a alkoholu. „Ahoj, brouku," vydechne a podá mi jointa. Vezmu si ho, vdechnu kouř a pokusím se potlačit kašel, zatímco Bret otáčí vůz a vyjíždí na ztemnělou silnici.

Seznámili jsme se před pěti měsíci, když jsem poprvé přijela do Big Sur. S kamarádkou Delií jsme snědly hrst houbiček a zrovna jsme tančily kolem táboráku, když se v mém poněkud nestabilním zorném poli zjevil Bret. Přes hruď se mu napínala vyšívaná košile a já měla dojem, že je to nějaký nadpřirozený přelud. Když jsem se druhý den vzbudila vedle něho na pláži, zjistila jsem, že je docela skutečný. Byl to jen hubený muž se zcuchanou bradkou a kostnatýma nohama, které mu čouhaly z ustřižených džín.

Bret smykem projede ostrou zatáčku, až od kol odletuje štěrk, který vydává zvuk, jako by se blížila bouřka.

„Jedeš moc rychle," napomínám ho a opírám se dlaní o své okno na straně spolujezdce.

Široce se usměje a ještě přidá plyn jako muž, kterého baví dráždit ženy. Tohle je mi povědomé. Celý svůj život jsem přihlížela, jak tě muži provokují, jak tě každý z tvých manželů vytáčí až na samu mez. Přestože ses je snažila pochopit, zavděčit se jim, potěšit je, nakonec jsi stejně nebyla ochotná nechat se jimi ovládnout ani vlastnit, protože tě to ničilo.

Auto zahne za roh, takže útesy teď v nebezpečném úhlu spadají do oceánu po mé pravé ruce, oddělené jen keříky škumpy a šalvěje rostoucími na samém okraji silnice. Lidé milují pobřežní silnici kvůli její kráse a výhledům. Myslí si, že útesy lemující oceán se blahovolně uvolily nechat v sobě vytesat silnici pro naše potěšení. Já ale vidím hada, který nás láká, hříčku přírody, která ve svém zvlněném těle čeká na jediný náš chybný krok, aby nás svrhla dolů.

Stisknu panenčinu hlavu, takže její tvář vypadá zdeformovaná jako při pohledu do zakřiveného zrcadla. „Tohle už víckrát nedělej," říkám a dívám se, jak se hlavička znovu plní vzduchem a její rysy se vracejí k normálu.

Bret se tváří neutrálně a oči má přilepené na silnici před sebou. Natáhne se a poplácá mě po stehně. „Ale nevyváděj, brouku. Je to zábava."

Už jsem se s ním jednou pokoušela rozejít. Nevím, proč mě nechtěl nechat být nebo jak ke mně může něco cítit, když já sama uvnitř necítím vůbec nic. Po tvé smrti mě museli držet na sedativech, protože jsem byla rozzlobená a nechovala jsem se normálně. Teď dělám, co můžu, abych se sama umrtvila.

„Myslím to vážně. Mám toho dost." Odstrčila jsem mu ruku a to ho rozzuřilo. Uchopil volant oběma rukama, pevně jej stiskl, až mu zbělely klouby, podíval se před sebe a pevně sevřel čelist. „Co to s tebou sakra je, Nino?"

Reflektory osvětlují silnici. Žluté čáry kolem nás ubíhají jako mrkající oči.

Jeho hněv mě vyleká. „Omlouvám se." Tohle mi nejde. Okouzlující muži. Dej jim, co chtějí. Dělej, co jsem viděla, že děláš ty, pro ty hodné i ty zlé. Ty hodné sis udobřovala a doufala jsi, že s tebou zůstanou; ty zlé sis usmiřovala a doufala jsi, že ti neublíží. S každým manželem ses snažila o něco víc a vydržela jsi s ním o trochu déle. Byla sis tak jistá, že to děláš dobře!

Kdyby byl Bret nějaké měřítko, jak jsem na tom s muži, tak si ani já nevedu moc dobře. Když na něj pohlédnu, jeho ostrý profil odrážející se ve světle přístrojové desky, jeho zcuchané vousy a dlouhé vlasy kroutící se na krku mi připomínají povstalecké vojáky na Kubě.

To není vzpomínka, kterou si chci přivolávat. „Brete, já už nemůžu. Zastav, prosím tě. Potřebuju na vzduch."

„Ty nemáš páru, co potřebuješ."

Jsem znechucená arogancí v jeho hlase a zloba, kterou ve mně tlumily léky, se zase probouzí a stoupá mi do krku. I přes ty svoje meditace a mantry a touhu po osvícení je to mizera. Mně je dvacet, ty jsi mrtvá a já nemám nikoho, kdo by mi poradil, co dělat. Nejsi tu, abys mi řekla, že to mám nechat plavat, že se mám vzchopit, že mám zmlknout, nebo abys mě strčila do blázince nebo zapsala do internátní školy. „Jdi do prdele, Brete!" vykřiknu. „Zastav! Chci ven."

„Trhni si!" Zase šlápne na plyn a smýkne autem ke skále, až štěrk a hlína odlétající od kol prší na skla auta a odrážejí se od nich jako broky.

Zhluboka se nadechnu a chytím se za kliku. „Nedělej to!"

„Co nemám dělat? Tohle?" Znovu prudce stočí volant a na okamžik vidím jen prázdno, černou díru.

Teď bych ho měla uklidnit, přesvědčit ho, že je mi to líto a že se s ním nerozejdu. *Zastav to auto a promluvíme si*, měla bych říct, ale část mého já chce, aby udělal něco drastického. Aby kvůli mně stiskl spoušť.

Jedeme přes Bixby Bridge. Mlha ustoupila, takže dohlédnu až úplně dolů na temný úzký pruh břehu, o nějž se tříští vlny a mění se v pěnu, jako by ji chrlil nějaký obr. Ve zlomku vteřiny, těsně předtím, než se auto přehoupne přes okraj, vím, že to Bret udělá. Není to plavné ponoření do vody, které jsem si představovala v patiu v Nepethe.

Neplachtím pokojně s rozpřaženýma rukama dolů kolem útesů, nýbrž jsem lapená v kovové konstrukci auta, která se přetočí doprava tak náhle, až se hlavou udeřím o okno. Čekám volný pád, ticho a nehybnost, ale vzduch je ostrý, takřka hmatatelný a plný střepů.

A pak tě mám v náručí, obličej máš zardělý, tmavé vlasy se ti přilepily na vlhké čelo a z koutků úst ti vytékají zvratky. „Pomoz mi," zapřísahám tě, i když jsi to ty, kdo umírá. „Neumírej," brečím, „potřebuju tě," ale v tu chvíli dopadneme na zem a svět ztichne.

Dvě

ZROZENÍ A REVOLUCE

Dcero,
jsem tady. Nikam jsem neodešla. Vidím tě v rozpuku tvé čerstvé dospělosti a budu na tebe dohlížet, dokud nenajdeš sílu být plně sama sebou. Budu přihlížet, jak zápasíš se vzpomínkami na můj život, jak je otiskuješ do svého života a jak se pokoušíš dát jim oběma smysl.

Nezamýšlela jsem ti ublížit. Když ses narodila, toužebně jsem hleděla do tvých šedomodrých dětských oček, dotýkala se jemňounkých vrásek na zkrabaceném čílku, drobného nosíku i rtů. Měla jsem chuť pojmout tě zpátky do svého těla a ochránit tě před budoucností, která by mohla ublížit tvému nevinnému srdci.

Je 14. červen 1946. Je mi osmnáct. Jsem čerstvě vdaná – docela narychlo. Už skoro tři roky žiju v New Yorku.

Když jsem sem přijela poprvé, nežasla jsem nad pachem, hlukem ani energií města, ale nad nedostatkem barev. Zdálo se, že v New Yorku mají moc napilno na to, aby nabarvili zdi domů. Nechávají cihly, kámen a cement v jejich přirozené podobě. Po ulicích jezdí černá auta, chodníky jsou plné černých plášťů, klobouků a deštníků. Oblékají se do šedé a hnědé a pravoúhlé uspořádání ulic a náměstí

vyvolává dojem kostkované deky. Chybí mi modř sukní, co odrážejí barvu moře, žluť rozkvetlých tabebují a pestré látky, které zdůrazňují ženské křivky, místo aby je vměstnaly do rovné krabice.

„Budeš nosit jen tyrkysovou a růžovou," šeptám, uvolňuji tvé ručky z pevně uvázané zavinovačky a rozevírám ti pěstičku. Tvé prstíky se sevřou kolem mého palce rychle jako krab a od pelesti postele se usmívá tvá *abuela*, babička.

„*Mi hermosa nieta*, moje krásná vnučka," říká mamá, naklání se k tobě a hladí tě po čele. Nezní to nijak mazlivě, tón hlasu i úsměv jsou docela normální. Nechtěla, aby ses narodila, ale když už jsi na světě, bude tě milovat se stejnou houževnatostí jako celou rodinu.

Z dvanáctého patra Nemocnice sv. Josefa shlížím na East River, plochou šedivou stužku vinoucí se městem ocelových mrakodrapů, které vystřelují do výšky k bezbarvému nebi. Z převozních lodí bafají oblaka černého kouře jako zlé znamení. Jsem ve městě načrtnutém uhlem a perem. Chtěla bych namočit štětec do růžové barvy tvé zavinovačky a bledé modři tvých očí a vybarvit tvůj svět barvami Kuby, barvami domova. Protože to nejde, aspoň si tě přitisknu na prsa a zpívám:

Odveď mě domů na Kubu
Na Kubu, kde mi budeš zpívat
Na Kubu, kde mé srdce volně bije
A kde krásní hoši čekají
Aby nám vyznali lásku
Kde se moře třpytí modré
A zelené
Na Kubu, kde už zůstanu

Když poprvé zpívám v havanském nočním klubu v místnosti plné saténových šatů, lesklých obleků a napomádova-

ných účesů, které se pod závojem všudypřítomného kouře marně snaží oslnit, je mi devět let. Ženy si opírají paže o kulaté stolky a světlo lamp zbarvuje jejich bílé rukavičky na oranžovo, zatímco muži se pohodlně opírají ve svých židlích, srkají nápoje, v nichž cinkají kostky ledu, a potahují z doutníků, jejichž konce září jako ohnivé světlušky. Minulý týden jsme se sestrou Danitou chytily sedmnáct světlušek. Naše sklenice zářila jako lucerna a my jsme pochodovaly kolem domu a z plna hrdla jsme vykřikovaly, jak jsme byly při lovu úspěšné. Nejstarší sestru Oneilu jsme tím dohánělý k zoufalství, protože se snažila uspat naši nejmladší sestru Mercedes, tehdy ještě batole.

Dnes večer budu poprvé zpívat sama, bez Danity, ale nebude to naposledy.

Obejmu mikrofon oběma rukama a zavlním boky vší silou, kterou má malá pánev dokáže vyvinout. Mrknu a široce se usměju. Pobavené tváře dospělých se smějí na holčičku, která se snaží předstírat, že už je žena. Svou roli hraju dobře, hýbám boky, vystrkuji jedno rameno a pak druhé a předstírám svádivý pohyb bradou. Lidé hvízdají a hlasitě mě povzbuzují a já se zadívám dozadu do místnosti, kde ve stínu velkých palem stojí mamá a dívá se na mě. Ruce má překřížené přes živůtek hnědých puntíkatých šatů a já z jejího výrazu nedokážu poznat, jestli je potěšená, nebo rozmrzelá.

Předtím odpoledne jsem se dívala, jak loví zezadu ze skříně právě tyhle šaty a ještě na ramínku je roztřepává. „Šest dětí, a pořád mi padnou," usmívá se, pohupuje boky a hedvábná spodnička jí šustí u kolenou jako papír. „Nikdy nepřipusť, aby se ti po dětech ztratil pas. Muži se na tebe ani nepodívají, když přijdeš o pas." Autoritativně mi zaboří prst pod bradu a zvedne mi obličej. Měří si mě od hlavy až k pasu a tmavé oči nad hladkými tvářemi má klidné a rozhodné. „Jak to říkáme?"

„Dokonalá rovnováha.“ Zakroutím boky. Naškrobená bílá sukně nešustí, ale pohybuje se celá. Jsem jako panenka na podstavci.

Mamá si políbí špičky prstů a posílá mi vzdušný polibek. „*Perfecto, mi hija.*“ Přehodí si šaty přes ruku a utáhne fialovou stuhu na mém ohonu. „Nedávej do těch boků moc pohybu. Nezpívej moc nahlas. Jen tolik, abys je upoutala a aby chtěli víc.“ Naposledy škubne mým ohonem, rozprostře své šaty a zkušeně do nich vklouzne, přičemž se její paže vlnivě propracují nařasenými rukávy, mohutnými a kulatými jako odpadní potrubí zabudované v zemi vedle našeho domu. Natáhne ruce za záda, zapne si knoflíky a stáhne si šaty úzkým páskem kolem dokonale vytvarovaného pasu.

Líbí se mi její krásné pevné tělo.

Podívám se na svůj odraz v zrcadle šatní skříně. Otevřeným oknem dovnitř vniká horko, a když si nacvičuju úsměv, usazuje se na skle hejno komárů. Ráno mi mamá řekla, že když budu hezky zpívat, nechá mi do pokoje pověsit vlastní zrcadlo. V pokoji bydlím společně se sestrami, ale zrcadlo bude jenom moje. Zrcadlo je velké, obdélníkové, rám má složitě vyřezávaný z nějakého světlého dřeva podobného tomu, jaké přináší na pláž moře. Z dřívějška máme pořád ještě spoustu drahého nábytku. Bez ohledu na oprýskanou omítku a zanedbanou zahradu je dům plný krásných věcí.

Než jsme o všechno přišli, plánovala mamá poslat mě a Danitu na Peyrelladovu konzervatoř, abychom studovaly hudbu. Teď si můžeme stěží dovolit jednou týdně hodiny u seňority Moralesové, hubené ženy s povislými tvářemi a bradou, která se třese, když nám předzpěvuje stupnice. Danita i já se divíme, jak krásný hlas může vycházet z tak ošklivé ženy.

Těžko říct, zda budu krásná, až vyrostu. Maminka je hezká, ale já nevypadám jako ona ani nemám její pohyby. Na

svůj věk jsem malá a hubená jako vyžle. Maminka tvrdí, že až vyrostu, změní se to, což je úleva.

Na scéně nočního klubu se snažím představit si samu sebe stejně vyspělou a houževnatou, jako je mamá. V břiše mi rezonuje zvuk žesťů a pod nohama cítím vibrace bubnu. Špičky nových střevíců mě tlačí. Sestry nové boty nedostaly. Ani maminka si je nekoupila. Měla bych se proto cítit provinile, ale necítím se tak. Jsou to nejhezčí boty, jaké jsem kdy měla: bílé, kožené, se štrasovými sponami a malými podpatky, díky nimž se při chůzi nakláním trochu dopředu.

Dozpívám, poslední notu nechám dlouze a chvějivě doznět, a když zmlknou nástroje, v místnosti se rozhostí ticho. Je to chvilička nesnesitelné nehybnosti, než v obecenstvu propuknou ovace. Jsem opojená vzrušením, ukláním se a usmívám. Vzrušení z pozornosti, kterou mi věnují, je omamné a uspokojující.

Potlesk rychle doznívá a já se ztrácím v ruchu hlasů, cinkotu skla a ve stínu velkých těl, která se nade mnou tyčí. Na rameni mi přistane čísi ruka a z cigarety, kterou svírají její prsty, mi do nosních dírek proniká spirála kouře. Snažím se nekašlat. „Jen se na ni podívejme. Ty ale umíš zpívat, holka.“ Seshora se na mě usmívá muž s ústy plnými běloskvoucích zubů. Poznávám ho, je to jeden z bubeníků. Má na sobě naškrobenou košili stejně bělostnou jako jeho zuby, s nařasenými rukávy a manžetami se zlatými knoflíčky ve tvaru doutníků. Tmavé vlasy má sčesané z čela a v pěšince se třpytí kapičky potu. I jako devítileté se mi líbí.

Za šustotu a vlnění látky, obklopená jasmínovou vůní, se objevuje mamá. Její parfém je v tu chvíli silnější než cigaretový kouř. Obejme mě paží kolem ramen a přitáhne si mě zpod mužovy dlaně, až tváří ze strany narazím do jejích prsou. Když mě tak drží, připadám si malá a cítím se trapně.

Muž vystřihne úklonu. „Seňorito, vaše dcera je drahokam. Čirý drahokam! Ten hlas!“ Zamrká na mě a já se začervenám. „Už někde něco nahrála?“

„Ještě ne.“ Maminčin hlas zní odměřeně a ochranitelsky.

Mužův úsměv se prohloubí. „Tak na co čekáte? Nebudete přece takový talent schovávat. Mám v Miami kapelu. Mohla by jet s námi a v Americe něco nahrát.“

Tisknu se k matce a cítím, jak do sebe vtáhla vzduch a pak pomalu vydechla. *Amerika*, to je to slovo, které potřebovala slyšet.

„Jsem Desi Arnaz.“ Muž napřáhne ruku, matka mě pustí a potřese jí. Teplo a tíha jejího těla se ode mě vzdalují. Narovná ramena jako bohatá žena, jíž kdysi byla.

„Juana Maria Antonia Santurio y Canto Rodriguez.“ Usměje se prchavě a laškovně. „Ale můžete mi říkat seňorito Rodriguezová.“

„Je mi ctí, slečno Rodriguezová.“ Muž nepouští její ruku a ve svůdném pohledu má hravý výraz. Kočka s myší. Je to stejný pohled, jakým se Miguel Santo díval na Yolandu Farrarovou v *El veneno de un beso*, jediném filmu, který jsem kdy viděla. „Co na to říkáte?“ Pan Arnaz to pronáší směrem k matce, ale dívá se na mě, jako bychom spolu měli nějaké tajemství. „Chcete vzít tohle děvče do Miami a udělat z něj hvězdu?“

Čekám okamžité odmítnutí, ale mamá mlčí. Tváře jí zrůžoví. Vzduch je zelektrizovaný očekáváním. *Pojedu do Ameriky?* Palci narážím do těsné kůže svých bot a nakláním se dopředu. V hrdle cítím vzrušení i strach.

„Je moc mladá.“ Mamá to pronáší lítostivě, jako by byl můj věk smutný fakt, nad nímž nemá moc.

Pan Arnaz pokrčí rameny. „Však vyroste.“

Mamá mi stiskne rameno tak pevně, až to zabolí. „Až vyroste, tak vaši nabídku zvážíme.“

Pan Arnaz mlaskne, namíří na mě rukou, jako by tasil kolt, a odvětí ležérně, jako bych právě neodmítla vidinu vlastní budoucnosti, ale pouhé pozvání k tanci: „Tak fajn, časem se uvidíme, děvče."

Obrátí se, položí ruku na rameno dalšího muže v košili se širokými nařasenými rukávy a zavolá na barmana, že si dají dvakrát rum na ledu, s mátou navíc a dvěma plátky citronu. Slovo *dvakrát* ještě doprovodí dvěma zvednutými prsty.

Lomoz baru, ostrá vůně, o níž už vím, že je to alkohol, a dusivý kouř z doutníků způsobují, že se cítím lehkomyslně, třebaže se ode mě moje štěstí právě vzdaluje, stejně jako záda muže v bílé košili mizí v davu.

Mamá mě naviguje skrz hloučky lidí a ven na dlážděnou ulici. Je pozdě, venku je parno a páchne tam benzin. Z otevřených dveří zaznívá hluk hlasů a světlo, které se z nich line, mění chodník v mozaiku.

„Hezounká jak vobrázek," volá na nás nějaká černoška z otevřeného dvorku a hvízdne. Lehce se kolébá a paži má obtočenou kolem ramen jiné ženy. Mají na sobě šaty, které jim jsou malé, a mně jich je líto, protože si myslím, že z nich už vyrostly a nemohou si dovolit koupit jiné.

Mamá mě od nich táhne tak rychle, že mi malé boty odírají paty do krve

„Proč nepřišel tatínek?" ptám se. Třeba by mě nechal jet do Ameriky. Potřebujeme peníze. Danita a já bychom si je mohly v Americe vydělat. Všichni v Americe jsou bohatí, aspoň jsem slyšela mamá, jak to říká. Jestli tam brzy neodjedeme, skončím za chvíli v příliš malých šatech, z nichž mi budou koukat kolena, jako těm chudým ženám na dvorku. „Proč, mamá?" naléhám.

„Má moc práce," odpoví ostře, a protože jsme tatínka skoro neviděly od doby, kdy jsme před třemi lety přišli o naši půdu, myslím si, že má asi pravdu.

* * *